

SZEREG SYCZĄCY:

Zacznijmy od tego, kiedy powinniśmy wymagać użycia głosek syczących od naszych Maluchów? Około 3 urodzin powinno ustępować już zmiękczenie głosek („ciebula’-cebula) i od tego momentu zaczynamy bacznie zwracać uwagę, czy u dziecka pojawiają się głoski, o których dziś mowa.

Kiedy mamy problem? Wtedy, jeśli dziecko:

Pomimo skończonych 3 lat, uparcie zmiękcza wyrazy („plosię”-proszę);

Wypowiada wprawdzie głoski syczące, ale podczas mówienia wkłada język między zęby (seplenienie międzyzębowe);

Gdy pomija głoski w wyrazie i nie realizuje ich przez to wcale;

Gdy zastępuje je innymi głoskami.

Kiedy głoski brzmią inaczej, nieczysto.

Głoski s, z, c, dz są głoskami dentalizowanymi.(zębowymi). Ich artykulacja polega na zbliżeniu do siebie siekaczy górnej szczęki i żuchwy, co w efekcie nadaje tym głoskom charakterystyczne brzmienie (wydychane powietrze przepływające w środkowej płaszczyźnie języka trze o brzegi siekaczy). Usta są rozchylone (jak przy uśmiechu).

Głoska C

Podczas artykulacji głoski C –na początku powstaje zwarcie przodu języka z górnymi siekaczami, a następnie tworzona jest szczelina taka jak przy głoskach /s/, /z/, przy czym przejście od zwarcia do szczeliny ma łagodny charakter. Podniebienie miękkie jest wzniesione i zamyka przejście do jamy nosowej;

3, 2, 1 start – zaczynamy:

Ćwiczenia artykulacyjne:

Ćwiczenia języka

1. Liczenie dolnych zębów czubkiem języka po wewnętrznej stronie.
2. Oblizywanie językiem wewnętrznej powierzchni dolnych zębów.
3. Dotykanie czubkiem języka wewnętrznej powierzchni dolnych siekaczy z równoczesnym wybrzmiewaniem głoski [e],
4. Zlizywanie czubkiem języka dżemu lub masła czekoladowego z dolnych dziąseł.
5. Energiczne wyrzucanie czubka języka zza dolnych zębów - zabawa Wymiatanie śmieci.

Ćwiczenia oddechowe:

1. Dmuchanie na choraągiewki i wiatraczki.
2. Dmuchanie na płomień świecy w odległości niepozwalającej zdmuchnąć płomyka, lecz wyginać go pod wpływem dmuchania – zabawa: Tańczący płomyczek.
3. Dmuchanie na papierowe łódki pływające w misce z wodą.
4. Zdmuchiwanie kulki waty kosmetycznej z ręki – zawody: Kto dmuchnie dalej.
5. Wydmuchiwanie baniek mydlanych.
6. Dmuchanie na papierowe ozdoby zawieszane na nitkach o różnej długości ponad głową ćwiczącego.
7. Dmuchanie na papierowe kulki po wytyczonej trasie narysowanej na podłodze – zabawa: Wyścigi samochodowe.
8. Przedmuchiwanie piłeczki pingpongowej do osoby siedzącej na przeciwko – zabawa: Mecz piłkarski.
9. Dmuchanie przez rurkę do wody, aby tworzyły się pęcherzyki powietrza – zabawa: Gotowanie wody.
10. Nadmuchiwanie balonów, zabawek i piłek z folii.
11. Próby gwizdania.
12. Zdmuchiwanie lekkiego przedmiotu z ręki, np. piórka, kłębka waty, papierowej kulki.
13. Rozdmuchiwanie: chrupek, ryżu, kaszy, pociętej gąbki lub kawałków styropianu.
14. Gra na instrumentach muzycznych: organkach, trąbce, gwizdku.
15. Gra na grzebieniu owiniętym cienką bibułą.
16. Dmuchanie na piórko, aby unosiło się ponad głową osoby ćwiczącej.
17. Rozdmuchiwanie plamki farby wodnej na podkładce z tworzywa sztucznego

Ćwiczenia warg

1. Rozciąganie warg do uśmiechu i wymawianie głoski [i],
2. Naprzemienny uśmiech z pokazywaniem zębów, a następnie zasłanianiem ich wargami.
3. Układanie ust do uśmiechu i powrót do pozycji neutralnej.
4. Wydawanie odgłosów z rozciągniętymi kącikami ust:
kozy - **me, me**,
barana - **be, be**,
kurczątką - **pi, pi**,
śmiechu - **hi, hi**.
5. Pokazywanie szerokiego uśmiechu, a następnie ściąganie ust, jak przy głosce [u].

Ćwiczenia rytmizujące

1. Wskaż ten wyraz, który się nie rymuje np. :
-zapałki – cymbałki – lis
-zebra – słoń – dłoń
2. Dzielenie wyrazów na sylaby z klaskaniem:
ce - bu – la, sa – mo - lot, pa - lec, bu - ty,
3. Marsz po pokoju w rytm podany przez prowadzącego na bębenu (lub wyklaskiwany).

Ćwiczenia słuchowe

1. Logopeda wypowiada naprzemiennie „s” i „z” , gdy dziecko usłyszy „z” uderza w bębenek (klaszcze)
2. Prowadzący wypowiada naprzemiennie sylaby z „s” i z „z”(za, sa, zo, so, ze, se, su, zu, sy, zy) gdy dziecko usłyszy sylabę z „s” uderza w bębenek (klaszcze).
3. Prowadzący wymawia wyrazy z głoską „s” lub „sz”. Dziecko uderza w bębenek, gdy słyszy wyraz z głoską „z” (klaszcze).

Przykłady wyrazów:

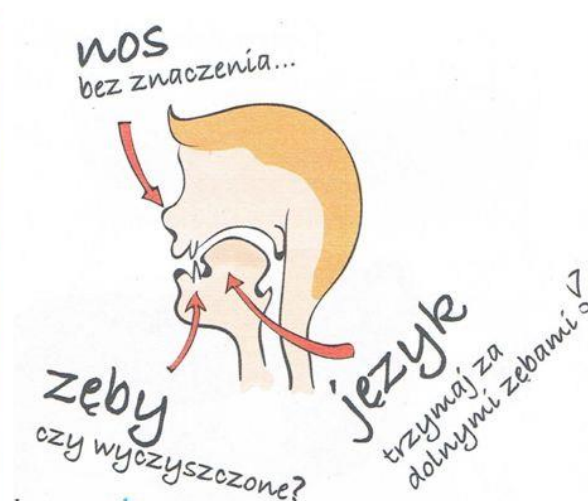
syrop, seler, zegar, zupa, , sanki, zapałka, samochód, sos, zerka, zaulek, sernik

Mięśnie rozgrzane, co dalej?

Tak wygląda buzia przy wymowie głosek

„s”, „z”, „c”, „dz”:

szeroki uśmiech, zęby przybliżone, język za dolnymi zębami.

Zaczynamy od ustawienia wszystkiego w buzi.

Następny etap to wywołanie głoski C:

Jeśli prawidłowo wymawiasz głoski s i z, to spróbuj powoli, a potem coraz szybciej wypowiadać połączenie: [ts, ts, ts, ts] – w magiczny sposób usłyszycie [c]!

Prawidłowa wymowa głoski C w sylabach:

- spółgłoska „c” w nagłosie: ce, cu, co, ca, cy,
- spółgłoska „c” w śródgłosie: ece, ucu, oco, aca, ycy,
- spółgłoska „c” w wygłosie: ec, uc, oc, ac, yc
- spółgłoska „c” w śródgłosie: uca, oca, aca, eca, yca, ica
uce, oce, ace, ece, yce, ice
ucy, ocy, acy, ecy, ycy, icy
ucu, ocu, acu, ecu, ycu, icu
uci, oci, aci, eci, yci, ici

Prawidłowa wymowa głoski C w wyrazach:

1. Ćwiczenie: czytanie wyrazów z „c” :

cebula, cyfry, Cyganka, cegły, cerata, cukier, cymbałki, cytryna, cena, cyrkiel, cela, cyrk, celnik, celnik, cep, cud, klocek, taca, praca, porcelana, klocek, ulica, kucyki, liceum, plecak, plecy, tablica, kolce, koc, palec, walec, widelec, pajac, latawiec, makowiec, piec, wieniec, pałac, więc

2. Przeczytaj wyrazy z ćwiczenia 2. Z podziałem na sylaby: za-mek, zak-ład

3. Pokoloruj sylaby tak aby powstał wyraz:

CY	BULA
CE	NAMON
CY	KOWIEC
CO	TRYNA
CYR	KÓŁ
CÓR	ŚNICA
CEN	KIEREK
CU	NIK

4. Połącz w pary wyrazy wg pierwszej głoski, przeczytaj wyraźnie każdy wyraz:

kocur	owoce	cyrk	precel	jałowiec
owca	cynamon	Jacek	Kacper	pacynka

5. Wykreśl jedną literę, aby otrzymać prawidłowy wyraz. Powiedz otrzymane słowo wyraźnie:

lęnce, lejcyce, lekacja, kolacyja, latawiecy, placoek, tawniec, klcaek, caycko,

6. Przeczytaj połączenia wyrazowe

cytrynowy placek,

Owocowe cukierki,

Cygański taniec,

Pocerowany koc,

Polecenie ojca,

Porcelanowe cacko,

Kłujący jałowiec,

Gorący lipiec,

Pachnący czerwiec,

Cwałujące kucyki,

Smutny marzec,

Cudowni rodzice,

Codzienna praca,

Ocean Atlantycki,

Psotny kocur.

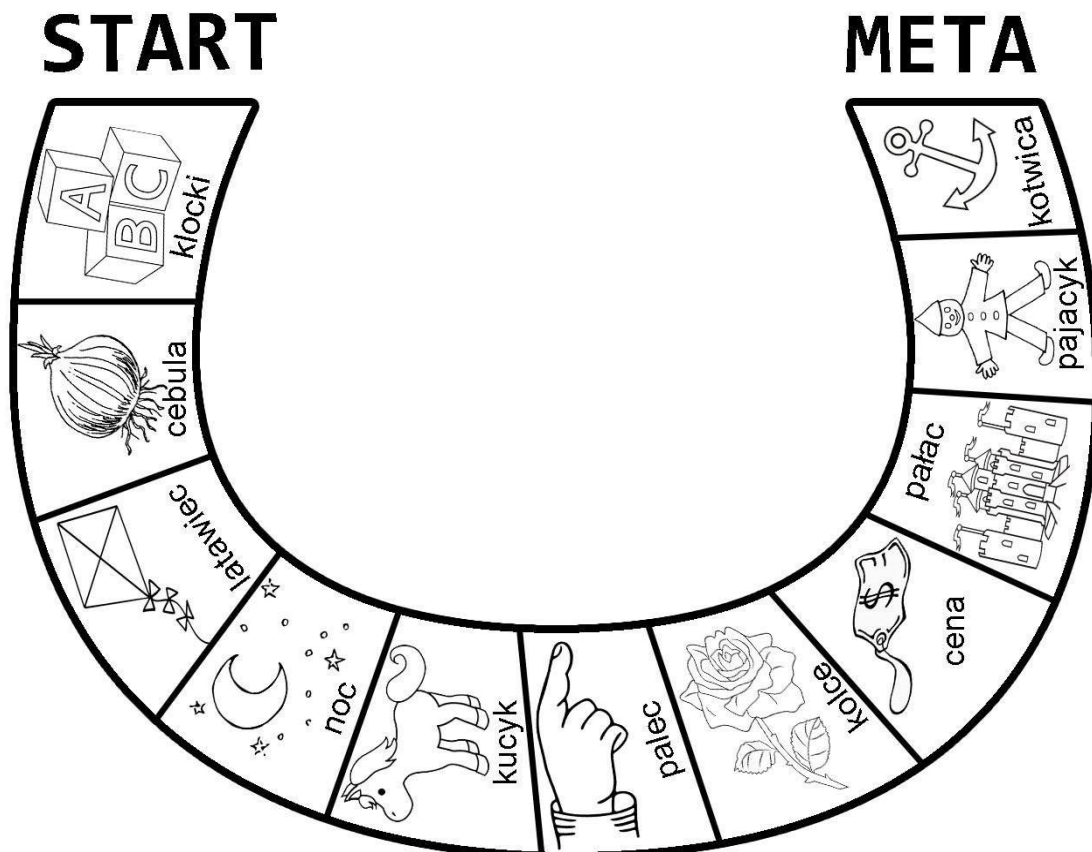
7. W powtarzanych wyrażeniach wystąpiły nazwy miesięcy; wymień je i ułóż z nimi zdania

8. Ułóż zdania ze zwrotami z ćwiczenia 6.

9. A teraz weź kostkę, pionki i zagraj w grę. Zasady możesz sam ustalić. Pamiętaj, aby wyraz na polu na którym staniesz wypowiedzieć dokładnie i starannie. Możesz też z tym wyrazem ułożyć zdanie.

Rzuć kostką, przeczytaj słowo, pokoloruj obrazek. Policz, ile jest pokolorowanych obrazków - wygrywa ten, kto ma ich więcej!

CENA	KLOC	TABLICA	POLICJANT	CEGLA	DONICA	NOC	KUCYK	CYBAŁKI	WIENIEC
PALEC									
BALETNICA									KRAWIEC
CEBULA									
CHŁOPIEC									PIEC
START/META									KLOCKI
TACA									KOC
PROCA									ABECADŁO
PAJAC									LATAWIEC
CENTYMETR									MOTOCYKL
DMUCHAWCE	WIDELEC	CYTRYNA	MATERAC	CUKIERNICA	MAKOWIEC	CUKIERKI	CYLINDER	TANIEC	CYRK

Kiedy opanujesz prawidłową wymowę sylab i wyrazów,
pora na zdania i wierszyki

10. Przeczytaj zdania, rysunki zastąp słowami

Ewa bardzo lubi .

Mama kroi .

Na urodziny dostałam .

Niechętnie wysypałam cukier z .

Do miasta przyjechał .

Bardzo lubię herbatę z i cukrem.

Dziś rano popsuł mi się .

Do eleganckiego fraka panowie zakładają .

Krawcowa zgubiła .

W sklepie ze swetra odkleiła się .

Mama całuje na dobranoc.

Zdania do przeczytania:

Mama Celiny upiekła - owocowy placek.

Koledzy bawią się - nowymi klockami.

Moja mama ma - pracowite ręce.

Ojciec Ignacego - pracuje w fabryce.

Mały chłopiec - bawi się latawcem.

Lucyna kupiła - cytrynowe cukierki.

Dzieci po dzwonku - idą na lekcje.

Cecylia chodzi na - lekcje tańca.

Wierszyki do przeczytania:

Ulica cudów

Na ulicy cudów

Jacek widział ośmiornicę

i tańczącą baletnicę,

pajacyka i kucyka

co wesoło sobie bryka.

Spotkał groźną z ZOO lwicę

i na miotle czarownicę.

“Leniwa Lucynka”

Lucynka nie chce pomóc mamie,

mówi, że musi zjeść najpierw śniadanie.

Nie chce się bawić swym pajacykiem,

ani klockami, ani kucykiem.

Tylko chce zajadać lody owocowe

i słodkie cukierki marcepanowe.

Placek Jacka

Oto mały Jacek, co wypiekał placek.
Placek owocowy, z lukrem cytrynowym.
Słodki i pachnący, pulchny i gorący.
Placek dla Celiny, Wacka i Lucyny.

Ulica cudów

Na ulicy cudów
Jacek widział ośmiornicę
i tańczącą baletnicę,
pajacyka i kucyka
co wesoło sobie bryka.
Spotkał groźną z ZOO lwicę
i na miotle czarownicę.

“Lipiec”

Lipiec zaczyna wakacje.
W lipcu kwitną akacje.
W lipcu (na pewno mam rację),
lekkie się jada kolacje.
Lipiec to miesiąc gorący,
lipiec to miesiąc pachnący.
W lipcu mam czasu moc,
na trawce rozkładam więc koc.
Na łące koncert lipcowy
Nie słyszą go krety, sowy.
I każdy dzień w lipcu taki.
Cieszą się wszystkie zwierzaki.

Gry i zabawy z głoską c:

<https://wordwall.net/pl/resource/1186806/logopedia/przeciwie%c5%84stwa-z-g%c5%82osk%c4%85-c>

<https://wordwall.net/pl/resource/1430266/logopedia/co-gdzie-%c4%87wiczenie-z-g%c5%82osk%c4%85-c>

<https://wordwall.net/pl/resource/1196115/wykre%C5%9Blanka-z-g%C5%82osk%C4%85-c>